

RECHTSPRAAK

FNV Bondgenoten/werkgeefster

Uitleg begrip ‘nachtrit’ in CAO Beroepsgoederenvervoer: een rit waarin tussen 20.00 en 04.00 uur werkzaamheden worden verricht.

Werkgeefster oefent een transportonderneming uit en is lid van de Vereniging Transport en Logistiek Nederland (TLN). Werkgeefster heeft met FNV Bondgenoten reeds jarenlang CAO's voor het Beroepsgoederenvervoer over de weg en de verhuur van mobiele kranen (hierna: de cao) afgesloten. FNV Bondgenoten heeft werkgeefster gedagvaard, omdat zij zich op het standpunt stelt dat werkgeefster artikel 37 cao 2012/2014, welk artikel reeds jaren in de opeenvolgende cao's is opgenomen, niet naleeft. Partijen zijn verdeeld over de vraag wat moet worden verstaan onder het begrip 'nachtrit'. FNV Bondgenoten gaat uit van een grammaticale uitleg van artikel 37 cao, die erop neerkomt dat een toeslag betaald moet worden wanneer er werkzaamheden worden verricht in de uren gelegen tussen 20.00 en 04.00 uur. Werkgeefster beroept zich op de uitspraak van de Kantonrechter Terneuzen (18 oktober 2006), die heeft beslist dat een werkgever alleen een toeslag op grond van artikel 37 cao dient te betalen over de uren, gelegen tussen 20.00 en 04.00 uur, wanneer de chauffeur werkzaamheden verricht tussen 00.00 uur en 06.00 uur. Verwijzend naar de definitie in de Dikke van Dale en de Arbeidstijdenwet, wordt in deze uitspraak geconcludeerd dat onder het begrip 'nacht' moet worden verstaan: de tijd gelegen tussen middernacht (00.00 uur) en 06.00 uur.

De kantonrechter oordeelt als volgt. In ieder geval kan worden vastgesteld dat artikel 37 cao niet duidelijk is: enerzijds staat daarin een tijdsperiode van 20.00 uur tot 04.00 uur vermeld, anderzijds spreekt het artikel over 'nachtrit', zonder dat in het artikel zelf of elders in de cao aangegeven wordt wat daaronder moet worden verstaan. Alleen al daarom levert een puur grammaticale lezing van het artikel geen oplossing voor de vraag wat onder een nachtrit moet worden verstaan. Uitleg dient te geschieden conform de cao-norm (vgl. HR 20 februari 2004, ECLI:NL:HR:2004:AO1427). In de eerste plaats is de kantonrechter van oordeel dat uit de definitie van 'nacht' in de definitie in de Dikke van Dale niet ondubbelzinnig afgeleid kan worden dat de nacht niet eerder dan om 00.00 uur begint. De door de Kantonrechter Terneuzen uit de Dikke Van Dale geciteerde definitie: 'tijd tussen zonsondergang en zonsopkomst, m.n. na middernacht en zes uur 's morgens' is multi-interpretabel: enerzijds wordt de periode tussen zonsondergang en zonsopgang genoemd (die ook nog sterk wisselt), anderzijds kan uit het begrip 'middernacht' even goed afgeleid worden dat 00.00 uur het midden van de nacht is en een deel van de nacht dus voor 00.00 uur gelegen is. Daarnaast heeft FNV Bondgenoten onbetwist gesteld dat in de cao die van 1991 tot en met 1993 gold, een definitie van het begrip 'dagdienst' is gegeven, te weten de periode van 06.00 tot 20.00 uur,

terwijl in het in die cao opgenomen artikel 32 (voorganger van artikel 37 cao) werd bepaald dat de nachttoeslag gold voor werkzaamheden verricht in de periode tussen 20.00 en 06.00 uur. Deze onderscheiding lijkt erop te duiden dat in deze cao de werkdag verdeeld is in twee perioden: de dagdienst en de nachtdienst. Weliswaar is de definitie van 'dagdienst' na 1993 uit de cao verdwenen, doch daarvoor is niet expliciet een andere indeling in soorten diensten en daarvoor geldende tijden in de plaats gekomen, terwijl de tekst van het huidige artikel 37 cao is gehandhaafd. Daarbij geldt eveneens dat de onderhandelingspartners bij de cao in artikel 37 cao (en daaraan voorafgaande gelijkkluidende cao-artikelen) uitdrukkelijk hebben opgenomen dat werknemers al vanaf 20.00 uur recht hebben op de nachttoeslag. Indien het de bedoeling was geweest dat zij alleen een toeslag vanaf 20.00 uur zouden ontvangen, indien er ná 00.00 uur met werken wordt gestart, dan had het voor de hand gelegen om dat expliciet in artikel 37 cao of in een definitieartikel vast te leggen. Geconcludeerd wordt dat het begrip 'nachtrit' in artikel 37 cao moet worden uitgelegd als een rit waarin tussen 20.00 en 04.00 uur werkzaamheden worden verricht. Nu werkgeefster niet heeft weersproken dat FNV Bondgenoten de verjaringstermijn als bedoeld in artikel 3:307 BW heeft gestuit in haar brief van 1 oktober 2014, stelt FNV Bondgenoten terecht dat werkgeefster de cao dient na te leven vanaf 1 oktober 2009.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 24-09-2015

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2015:6383

Zaaknummer: 3740103 CV EXPL 15-297

Rechters: Y.A.M. Jacobs

Advocaten: J.H. Mastenbroek en P.M.M. Massuger

Wetsartikelen: 37 CAO Beroepsgoederenvervoer